

Sv. Hubert - 1290 letá křesťanská evropská tradice

Chrám vyzdobený a provoněný chvojkami, jeřabinami a květinami vyplněn zvukem lesních rohů a zpěvů; průvod uniformovaných myslivců nesoucích na nosítkách trofej jelena a kontrastující červená jezdecká uniforma, tak rok co rok již po sedmé vstupujeme do posvátného času naslouchání Božího slova a slavení Eucharistie.

Evangelium této neděle, v němž Ježíš Kristus přirovnává Boží království k pozvání dělníků k práci na vinici, je obrazem pozvání každého člověka ke spolupráci na díle Božím. Každý však zaslechne toto pozvání ke spolupráci s Kristem v jiném období svého života. Někdo již brzy v dětství, jiný třeba i pár chvil před svým odchodem z tohoto světa. Svatý Hubert zaslechl toto volání ke spolupráci s Bohem v dospělosti. Kdo ovšem byl tento patron myslivců, lovců, majitelů koní a lovecké zvěře? Kdo byl, že se k němu hlásí příznivci myslivosti a lovu už od devátého století dodnes?

Musíme přiznat, že informací o tomto muži není mnoho. S jistotou se ví, že byl biskupem ardenského kraje, tedy zalesněného koutu země zasahujícího část Belgie, část Nizozemí a část Lucemburska. Zemřel v pověsti svatosti, nazývaný apoštolem Arden, dne 30. května 727 nedaleko od belgického města Liege (Lutych) a víme, že akt jeho svatořečení byl provázen vyzdvížených jeho ostatků k veřejné účtě, dne 3. listopadu roku 825 a jejich přenesením do benediktinského opatství Andin, dnes města Saint Hubert v Belgii.

Další informace pocházejí z legend, které však jistě nejsou pouhou pohádkou, ale jakousi reflexí – úvahou směřující k povzbuzení jejich čtenářů pro vlastní cestu hlubšího duchovního života. Posuďte sami:

Hubert byl šlechtic, syn akvitánského knížete. Narodil se pravděpodobně v Toulouse, udává se rok 656, jako nejstarší syn vévody Bertranda. Jako mladík byl poslán na dvůr krále Theodora III. do Paříže, kde svým šarmem a příjemným vystupováním získal přízeň krále. Podobně jako mnozí mladí šlechtici, tak i Hubert holdoval lovu, kde lov byl přípravou mladých mužů na orientaci v boji. Později Hubert spolu s mnoha šlechtici odešel do paláce majordoma Austrarsie, další části Francké říše, Pipina II, budoucího vládce Francké říše a budoucího otce Karla Martela, kterého známe jako ochránce před vpádem arabských muslimů do Evropy (bitva u Tours a Potiers r. 732).

V této době kolem roku 682 se Hubert oženil s Floribannou, dcerou Dagoberta z Leuven, která však nepřežila porod jejich syna Floriberta. Také on zemřel ve věku 10 let. Hubertovou reakcí na tyto bolestné události byl odchod od dvora. Stáhl se do Ardenských lesů a propadl vášni lovu, v níž hledal zapomenutí. V této životní krizi však čekal Huberta velký duchovní přerod.

Na Velký pátek ráno, když věřící v zástupech proudili do chrámů, aby si připomněli Kristovo umučení a uctili Kristův kříž, v tento velmi posvátný a postní den, se Hubert vzdorovitě vydal na lov. Nechtěl uctít dobrovolně Krista v chrámu, uctil ho nedobrovolně pádem na kolena

v lese. Stalo se to při pronásledování velkého jelena. V určité chvíli se zvíře k němu obrátilo a ohromený Hubert uviděl mezi jeho parohy zářící kříž, před nímž Hubert padl na kolena. Z kříže uslyšel hlas, který říkal: „Huberte, jestliže se neobrátiš k Bohu a nepovedeš svatý život, přijdeš brzy do věčného zavržení, pekelných muk.“ Hubert padl na zem, klaněl se a řekl: „Pane, co bys chtěl, abych udělal?“ Hlas odpověděl: „Jdi a vyhledej biskupa Lamberta, a on tě povede. Konej pokání, abys nebyl ztracen pro věčnost. Staneš se posilou mé Církve v těchto divokých oblastech.“ Hubert odpověděl: „Děkuji, Pane, máš můj slib, že budu konat pokání, abych byl hodný tvé přízně.“

Hubert tak okamžitě odešel do Maastrichtu (nejstarší nizozemské město), kde sídlil biskup svatého života, Lambert. Svatý biskup ho přijal vlídně a stal se jeho duchovním vůdcem. Postupně Hubert pocítil touhu stát se knězem a tak sloužit Bohu, touto cestou. vzdal se všech svých šlechtických postů a také svého práva prvorozeného akvitánského knížete, které přenechal svému mladšímu bratru Odovi. Svůj majetek rozdál chudým a začal se připravovat studiem na duchovní dráhu kněze. Brzy byl na kněze vysvěcen a krátce na to se stal jedním z hlavních spolupracovníků misijního biskupa Lamberta. Na jeho radu se krátce poté vydal na pouť do Říma roku 708. Po jeho odchodu bylo biskupství přepadeno a vypleněno, biskup Lambert zavražděn. Dovolil si totiž kritizovat majordoma Pipina za jeho neřestný život a horliví majordomovi příznivci biskupa odstranili. Když Hubert dorazil k papeži, ten měl vidění této vraždy a vysvětlil Huberta, aby byl dalším biskupem v Maastrichtu, po svatém Lambertovi. Jako biskup se svatý Hubert staral o chudé, byl mužem hluboké modlitby a stal se známým svou výmluvností na kazatelně. V roce 720 poslušen vidění přenesl slavnostně ostatky svého předchůdce biskupa Lamberta z Maastrichtu do Liege (přenesení ostatků bylo aktem svatořečení). Nad těmito ostatky zbudoval baziliku, která se stala jeho novým biskupským sídlem, katedrálou. Svatý Hubert podnikal mezi pohany v ardenském kraji rozsáhlou evangelizaci. Legenda připomíná jeho učení: „Pokud žijeme, jsou nám dveře Božího milosrdenství otevřeny. Ti, kdo si je nezvolí, budou muset projít branou zavržení. Uvaž tedy, čím jsi byl, co jsi a čím za krátko budeš! Svá provinění naprav pokáním a smiř se s Bohem!“

Hubert zemřel naplněn pokojem na své cestě za svými ovečkami nedaleko od Liege, dne 30. května 727. Nejprve byl pohřben v kolegiálním kostele sv. Petra v Liege, ale v roce 825 byl exhumován a jeho ostatky přeneseny do benediktinského opatství Amdain – dnešní Saint-Hubert (Belgie). Legenda říká, že když byly jeho ostatky vyzdvíženy k úctě oltáře, nacházely se ve stavu neporušenosti, což v životě svatých není žádnou novinkou ani v našich časech, svatá Bernardeta z Lurd (+ 1879), pater Pio z Piortalcy (+1968).

Legenda hovořící o spolupráci tvora se svým Stvořitelem může být různě upravená, ovšem jména těch, kdo vstoupili do budování Božích věcí na této zemi, jsou připomínána po staletí. Byli totiž spolupracovníky nikoli jen lidské konečnosti v času, ale toho, kdo je ve věčnosti.

Kdo by se však dnes chtěl vydat do starého benediktinského opatství, a uctít ostatky svatého Huberta, potázel by se s nepořízením. Toto svatohubertské poutní místo, kde úcta ke svatému biskupu Hubertovi byla spojována s velkými oslavami lovců a myslivců už od 9. století, bylo dvakrát zničeno i se strážci jeho hrobu. Poprvé, když byl kostel spolu s klášteřem zničen a vypálen během protestantské reformace roku 1568 a podruhé, když byl po obnově chrám i klášter zavřeny, tentokrát při záboru státem během francouzské revoluce na konci 18. století, poté, co nabrala silně protikatolický charakter a objekt od té doby chátral. Teprve až po roce 1808 bylo umožněno kostel vykoupit ze státního vlastnictví pro církevní účely, krátce předtím,

než měl být chrám stržen. Roku 1927 byl po staletích znovu u příležitosti velkých oslav k 1200 letému výročí úmrtí sv. Huberta, nominován na poutní baziliku.

Ostatky svatého Huberta jsou neznámé, ale na místě bychom zvláště v měsíci září a posléze na sv. Huberta 3. listopadu mohli být účastni zřejmě obnovených tradic kolem svatého Huberta: žehnání svatohubertského chleba, podle pověsti tento požehnaný chléb pomáhal proti vzteklině, žehnání loveckých psů, dravců a koní. Mohli bychom být účastni i průvodů myslivců nesoucích na nosítkách krále lesů jelena směřujících do chrámu za zvuku loveckých rohů a mužských zpěvů mnohých hudebních skladeb složených mší k této příležitosti. Není také bez zajímavosti, že místní klášterní komunita vyvinula plemeno svatohubertských psů, brakýřů, jejichž ušlechtilá krev se zachovala v anglickém bloodhoundovi.

Když jsme zde v Troubkách slavili v roce 2011 první svatohubertskou mši, ani jsme netušili, že se účastníme tradice pocházející již z 9. století v belgickém Saint Hubert. Dnešní mši tak navazujeme na starou evropskou křesťanskou tradici trvající již 1290 let.